

زردی نوزادی چیست؟

قطع کردن شیر مادر، جهت درمان زردی و جایگزین کردن آن با شیرخشک به صورت معمول توصیه نمی شود، صرفاً در بعضی از انواع خاص زردی برای حداکثر ۲ روز علاوه بر شیرمادر می توان چند وعده شیرخشک را با فنجان یا قطره چکان بعد از شیر مادر داد. امروزه قطع شیر مادر به دلیل زردی به هیچ عنوان توصیه نمی شود.

حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد نوزادان بعد از ترخیص، مجدداً به علت زردی بستری می شوند لذا توصیه می شود نوزادان ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از ترخیص به متخصص کودکان مراجعه نمایند. نوزادان با سابقه زردی، بایستی از نظر شنوائی بررسی شوند

طراحی و چاپ: روابط عمومی بیمارستان آتیه

آدرس: تهران، شهرک غرب، تقاطع بلوار فرحزادی و شهید دادمان

تلفن بیمارستان: ۸۲۷۲۱

فاکس بیمارستان: ۸۸۰۸۶۰۹۵

سایت بیمارستان: www.atiehhospital.ir

تهیه کننده: واحد آموزش - بخش نوزادان و NICU

تائید کننده: مدیر گروه نوزادان و NICU

تاریخ تدوین: ۱۳۹۶/۸/۱

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۳/۶/۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۸/۶/۱

ویرایش: ۰۲

کد: ATH-ED/ED-38

منبع: کتاب The harriet lane hand book

زردی همان یرقان و معادل انگلیسی آن ایکنتر می باشد.

معمولاً بیش از ۶۵ درصد نوزادان به صورت طبیعی، دچار زردی می شوند، زردی به علت تجمع یک ماده شیمیایی به نام بیلی روبین در خون نوزاد می باشد که در بزگسالان این بیلی روبین توسط کبد دفع می شود. ولی در نوزادان به علت عدم فعالیت کامل کبد در روزهای اول تولد این میزان بیلی روبین در خون نوزاد جمع شده و می تواند یکی از دلایل ایجاد زردی باشد.

نکاتی در مورد زردی که شما باید بدانید.

بروز زردی در روز اول تولد مهم و اغلب خطرناک است و معمولاً توسط پزشک تشخیص داده می شود. اینگونه موارد معمولاً نیاز به بستری در بیمارستان دارند.

۲- بعضی از والدین تصور می کنند که اگر نوزاد در روز اول و دوم زرد نباشد، دیگر دچار زردی نمی شود. در صورتی که بیشتر موارد زردی ها، از روز سوم تولد به بعد ایجاد می شود. لذا بایستی نوزادان در روزهای سوم تا پنجم بعد از تولد، جهت کنترل زردی نزد پزشک متخصص کودکان مراجعه نمایند.

۳- تغذیه چندان تاثیری روی زردی نوزاد ندارد لذا توصیه به خوردن غذاهای گرم یا سرد اغلب بی فایده است.

۴- بسیاری از والدین سوال می کنند، چرا نوزاد ما زرد شده است؟ علت زردی در بسیاری از اوقات دقیقاً مشخص نیست و علل مشخص شده زردی نیز بسیار متفاوت است که شامل ناسازگاری گروه خون و Rh مادر، نوزاد با کم کاری تیروئید، زردی ناشی از کمبود دریافت شیر مادر و بسیاری علل دیگر...

۵- اگر تصور می کنید نوزادتان زرد است. بخصوص اگر نوزاد نارس است، بهترین توصیه مراجعه فوری به پزشک متخصص کودکان است.

۶- میزان خطرناک زردی، به وزن و سن نوزاد بستگی دارد. مثلاً میزان بیلی روبین ۱۳ میلی گرم برای یک نوزاد ۲ کیلوگرمی و ۲ روزه می تواند خطرناک باشد ولی همین میزان برای یک نوزاد ۳ کیلوگرمی ۱۰ روزه خطرناک نیست.

۷- اگر در نوزاد رسیده میزان بیلی روبین به عدد ۲۰ نزدیک شود و یا از آن بیشتر شود. بیمار اغلب در معرض تعویض خون قرار دارد. عدم بستری و درمان نوزاد در این موارد بسیار خطرناک است. تعویض خون توسط پزشک متخصص کودکان و در بیمارستان و در شرایط خاص انجام می شود. اگر میزان زردی با بیلی روبین بالا درمان نشود، منجر به ایجاد بیماری مهلک و خطرناکی به نام کرن ایکتروس می شود. این بیماری با مرگ و میر بسیار بالایی همراه است و شیرخوارانی که جان سالم به در می برند دچار اختلالات شنوایی و بیماری حرکتی در اندامها می شود که باعث ناتوانی جدی در زندگی فرد می شود.

اکثر خانواده ها می خواهند بدانند چه نوزادانی بیشتر

زردی می گیرند؟

- ۱- اگر گروه خونی مادر O باشد ولی نوزاد A یا B یا Ab باشد.
- ۲- اگر مادر Rh منفی و نوزاد Rh مثبت باشد.
- ۳- سابقه زردی در فرزندان قبلی.
- ۴- عدم دریافت کافی شیر مادر در روزهای اول زندگی.
- ۵- نوزادان نارس (کمتر از ۳۷ هفته).
- ۶- نوزادان با وزن تولد کمتر از ۲۵۰۰ گرم.
- ۷- نوزادان متولد شده از مادران مبتلا به دیابت.
- ۸- نوزاد مبتلا به فاویسم.

در چه مواردی زردی خطر بیشتری دارد؟

بروز زردی در ۲۴ ساعت اول عمر

تداوم زردی بیش از ۲ هفته

بهترین درمان چیست؟

بهترین درمان زردی فوتوتراپی (یا همان درمان با تابش اشعه) می باشد.

استفاده از لامپ های مهتابی در منزل تأثیری زیادی در کاهش زردی نوزاد ندارد. علاوه بر این خطر سرد یا گرم شدن بیش از حد نوزاد، کم شدن آب بدن و یا شکستن لامپ روی نوزاد و صدمه به نوزاد وجود دارد.

فوتوتراپی وقتی موثر است که از فاصله نزدیک حدود ۲۰ سانتی بر روی بدن نوزاد بتابد. پوشاندن چشم ها با چشم بند و اندام تناسلی با پوشک بسیار ضروری است.

فوتوتراپی هنگام شیردهی و تعویض پوشک نوزاد قطع می شود.

فوتوتراپی عوارض خیلی کمی دارد. گاهی سبب اسهال و کم آبی نوزاد می شود در مواردی نیز بثورات پوستی گذرا روی بدن نوزاد ظاهر می گردد.

مصرف دارو در زردی توصیه نمی شود مگر در مواردی خاص که فقط توسط پزشک متخصص داروی مورد نیاز تجویز می شود.

استفاده از داروهای خانگی مثل: ترنجبین و شیرخشت و نیز مصرف آب و آب قند، برای کاهش زردی توصیه نمی شود. این داروها بر روی زردی تاثیر ندارد و سبب کم آبی - اسهال و بیحالی نوزاد می شود.

پوشاندن لباس زرد، سبب تشدید زردی نمی شود ولی ممکن است سبب اشتباه در برآورد میزان زردی شود.

بهترین راه پیشگیری از زردی نوزاد، توصیه به شیردهی مکرر با شیرمادر است. شیردهی مداوم باعث افزایش دفع مدفوع و افزایش دفع زردی می شود.